

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 117: Vọng Hết Tình Không, Nghiệp Thức Đã Chuyển, Tâm Sanh Diệt Diệt Rồi, Ra Khỏi Biển Sanh Tử, Mà Chứng Nhập Vào Tánh Hải Viên Minh Bất Sanh Bất Diệt, Gọi Là Nhập Vô Dư Niết Bàn. Là Tên Gọi Của Quả Giác Ngộ Rốt Ráo

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 008)

Chuyên ngữ: Tịch Minh

[Chánh văn]: Vọng tận tình không, nghiệp thức ký chuyển, sanh diệt tâm diệt, sanh tử hải xuất, nhi chứng nhập bất sanh bất diệt chi viên minh tánh hải, vị chi nhập Vô Dư Niết Bàn. Vi cứu cánh giác quả chi xưng.

(Tạm dịch: Vọng hết tình không, nghiệp thức đã chuyển, tâm sanh diệt diệt rồi, ra khỏi biển sanh tử, mà chứng nhập vào tánh hải viên minh bất sanh bất diệt, gọi là nhập Vô Dư Niết Bàn. Là tên gọi của quả giác ngộ rốt ráo).

Phía trước giảng chúng ta phải phát tâm, phải phát cái tâm giống hệt như Phật vậy, không thể phát cái tâm khác với tâm Phật, điều này là không được. Đừng cho rằng hiện nay chúng ta là phàm phu, tội nghiệp sâu nặng, làm sao ta dám phát cái tâm giống như Phật được chứ? Nghĩ như vậy là quý vị sai rồi, đó là mặc cảm tự ty. Phật không cho phép chúng ta tự ty, cũng không cho phép chúng ta kiêu ngạo, trong chân tâm không có tự ty cũng chẳng có ngạo mạn. Phật dạy cho chúng ta phương pháp, chúng ta y giáo phụng hành, thì chính là học trò tốt, đệ tử ngoan của Phật, như vậy thì sao có lỗi lầm được! Đây gọi là phát Đại tâm. Phát tâm lớn rồi mới biết tu đại hạnh, đây là sự kỳ vọng của Phật đối với chúng ta, mong mỗi chúng ta có thể nhanh chóng chứng Đại quả, cái tâm này không lớn thì không được.

“Vọng” là vọng tưởng, vọng tưởng phải đoạn tận; “Tình” chính là vọng tưởng, chúng sanh chấp vào cái tình quá sâu nặng, đây là cội nguồn của phiền não. Người thông thường nói, cái tình phải làm cho không đi (“không” nghĩa là buông xả cho sạch), “vọng tận” thì họ còn chưa cảm thấy gì, bởi vọng cần phải tận, nhưng hễ nói đến “tình không” thì nguy to rồi, chuyện này thật không đơn

giản! Có một năm tôi ở Phật Quang Sơn, khi Phật Quang Sơn tổ chức trại hè, trại hè dành cho sinh viên đại học, Pháp sư Tinh Vân tìm tôi để giảng về Duy Thức, cũng giảng đến chỗ cái tình này cần phải đoạn trừ. Lúc đó có một nữ sinh viên nêu ra câu hỏi: “Thưa Pháp sư, nếu con người mà không có tình cảm, thế thì còn ý nghĩa gì nữa?” Cô ấy hỏi tôi vấn đề này, tôi liền bảo: “Vậy thì tốt! Vừa khéo ở Cao Hùng có một dòng sông tên là sông Ái Hà (sông Yêu), cô có thể nhảy xuống đó, gọi là ‘ái hà vĩnh dục’ (tắm mãi sông yêu)”. Cô ấy không hiểu về sáu nẻo luân hồi, vì sao quý vị lại luân hồi trong sáu nẻo? Chính là bị cái thứ này (tình ái) làm hại đó, vậy mà vẫn chưa giác ngộ! Nếu nói toạc ra, cái thứ tình yêu đó của quý vị chẳng đáng giá một đồng, vì sao vậy? Là giả, chẳng phải thật. Hôm nay yêu rồi, qua hai ngày sau lại ly hôn, gây gổ rồi không yêu nữa, đâu có phải là thật! Quý vị cần phải nhận thức rõ ràng, người trong thế gian sáu nẻo này lời nói đều không đáng tin, không thể cho là thật, toàn là hư tình giả ý.

Không những lời của người khác không thể tin, mà ngay cả chính mình đối với mình cũng không thể tin tưởng. Quý vị có thể tin chính mình chẳng? Đến ngày mai chủ ý lại thay đổi rồi, chính mình còn không tin nổi mình, vì sao vậy? Vì bên trong cái ý niệm vọng tưởng này quá phức tạp, thiên biến vạn hóa, toàn là giả, làm sao có thể cho là thật! Tôi học Phật, tôi hiểu được, người ta nói “tôi đối với bạn rất tốt”, tôi gật gật đầu, không tặc không tặc, là giả đó, không thể cho là thật; nếu quý vị cho là thật, quý vị liền bị họ làm cho mê muội, quý vị sai rồi. Chân chân giả giả, giả giả chân chân, toàn là vọng tưởng, toàn là tình chấp.

Chư vị phải biết rằng, cái Tình thật sự, cái Yêu thật sự, chỉ có Phật Bồ Tát mới có. Phật Bồ Tát không gọi là Tình cũng chẳng gọi là Yêu, mà đổi một cái tên, gọi là Từ Bi. Từ Bi là tình yêu chân thật, vĩnh viễn sẽ không thay đổi. Quý vị tôn kính Phật Bồ Tát, Phật Bồ Tát yêu thương quý vị; quý vị hủy báng Ngài, sỉ nhục Ngài, sát hại Ngài, Ngài vẫn yêu thương quý vị, xưa nay chưa từng thay đổi, đó mới là thật. Chư Phật Bồ Tát nói “Ta yêu thương các con”, chúng ta có thể tiếp nhận, đó không phải là giả. Còn phàm phu trong sáu nẻo nói yêu thương quý vị, không phải là thật đâu; họ nói căm ghét quý vị, quý vị cũng đừng trách họ, cũng là giả nốt, qua vài ngày tâm họ lại đổi khác rồi, không phải thật, tất cả thấy đều không phải thật. Cho nên đừng có để ý, đừng có để những điều đó ở trong lòng, thì quý vị đúng rồi, đó gọi là có trí tuệ. Cái tâm mà phàm phu thế gian dùng gọi là “tam tâm hai ý” (ba tâm hai ý), như vậy làm sao có thể cho là thật được!

Học Phật chính là phải “Vọng tận tình không”, bốn chữ này là cùng một ý nghĩa. Vọng tận, thì tình sẽ không. Cần phải chuyển biến Tình thành Trí tuệ. Tình và Trí là cùng một sự việc; thuộc về lý tánh thì chính là Trí tuệ; thuộc về cảm tánh thì Trí tuệ liền biến thành Tình cảm. Tình và Trí là một sự việc, chỉ khác ở Mê và Ngộ; giác ngộ rồi thì Tình liền biến thành Trí tuệ; mê hoặc rồi thì Trí tuệ biến thành Tình cảm, vẫn là một sự việc ấy thôi. Chuyển phiền não thành Bồ Đề, cái này cần phải chuyển nó quay lại. “Nghiệp thức ký chuyển” (Nghiệp thức đã chuyển), bên dưới nói, vọng tận tình không, nghiệp thức liền chuyển rồi, Thức liền chuyển thành Trí, chuyển Bát thức thành Tứ trí, gọi là Chuyển Thức Thành Trí, đây mới là công phu chân thật của sự dụng công.

Cho nên cổ đức nói, tu hành cốt ở chỗ Chuyển Thức Thành Trí. Nghiên cứu kinh điển, nghiên cứu giáo lý cốt ở chỗ “Đại khai viên giải” (mở toang sự hiểu biết viên mãn), tu hành cốt ở chỗ Chuyển Thức Thành Trí, điều này vô cùng vô cùng quan trọng, đều là tổng cương lĩnh của sự tu hành.

“Sanh diệt tâm diệt”, sanh diệt là ý niệm, là vọng tưởng. Vọng tận tình không rồi thì tâm sanh diệt sẽ không còn, vọng niệm sẽ không còn, sanh tử sẽ không còn. Sanh tử luân hồi từ đâu mà có? Chính là từ trong cái ý niệm sanh diệt mà ra. Nói cách khác, chỉ cần quý vị còn có vọng tưởng, chỉ cần quý vị còn có ý niệm, thì quý vị quyết định không thể thoát khỏi sáu nẻo luân hồi, điểm này chúng ta không thể không biết.

Nói cách khác, Phật pháp có rất nhiều pháp môn, quý vị cứ đi thử xem, pháp môn nào mà thật sự tu đến chỗ không còn ý niệm nữa, quý vị mới có năng lực vượt thoát tam giới. Nếu quý vị tu học pháp môn đó, tu rất lâu cũng rất dụng công, nhưng cái ý niệm vọng tưởng kia vẫn còn, thì quý vị phải hiểu rõ, quý vị không ra khỏi tam giới được, quý vị nói xem vấn đề này nghiêm trọng biết bao. Thật ra mà nói cũng chính vì lẽ đó, chúng ta mới không thể không cầu A Di Đà Phật. Chỉ có pháp môn này gọi là “Đối nghiệp vãng sanh” (mang theo nghiệp mà vãng sanh), chính là cái ý niệm sanh diệt của quý vị chưa đoạn, vẫn được! Có thể vãng sanh. Chỉ có duy nhất con đường này, trong tám vạn bốn ngàn con đường, chỉ có đúng một con đường này thôi, không cần đoạn vọng tưởng mà có thể thoát ra được; ngoài con đường này ra, bất kỳ một pháp môn nào cũng không có chuyện “đối nghiệp”, đều phải làm cho được “sanh diệt tâm diệt” (tâm sanh diệt phải diệt sạch), quý vị mới có thể ra khỏi tam giới, mới có thể thoát ly luân hồi. “Sanh tử hải” (biển sanh tử) chính là sáu nẻo luân hồi.

Chúng ta tìm hiểu rõ ràng, tìm hiểu minh bạch rồi, mới biết trong các pháp môn có khó có dễ. Người xưa nói: Pháp môn Niệm Phật gọi là “Dị hành đạo” (đạo dễ hành), các pháp môn khác đem so với pháp môn Tịnh Độ thì là “Nan hành đạo” (đạo khó hành), thật sự rất khó! Thế nhưng cái Dị hành đạo này lại “Nan tín” (khó tin)! Quý vị không tin tưởng, thế thì hết cách rồi. Rất nhiều cái Nan hành đạo lại rất dễ khiến người ta tin, tin rồi thì bận rộn uống công một đời, chẳng đạt được kết quả. Pháp môn này khó tin, nhưng người nào đã tin rồi thì họ đều thoát ra được, vô cùng may mắn, đều thoát ra được cả.

Như vậy mà “chúng nhập vào tánh hải viên minh bất sanh bất diệt”, đây là “minh tâm kiến tánh, kiến tánh thành Phật” mà nhà Thiền nói đến, đây mới gọi là nhập Vô Dư Niết Bàn, đây là tên gọi của quả vị giác ngộ rốt ráo (Cứu cánh giác quả).

Nói cách khác, chúng ta phải giúp đỡ tất cả chúng sanh, giống như Phật vậy, phải độ họ nhập Vô Dư Niết Bàn, phải phát cái tâm này. Nghĩa là giúp người thì phải giúp cho trót, không thể bỏ dở nửa chừng, như thế thì rất đáng tiếc, không có công đức. Giúp đến trình độ nào? Phải luôn hỗ trợ cho đến khi họ thành Phật. Điều này nghĩ thử xem, quá khó quá khó rồi, bản thân chúng ta là phàm phu, làm sao có thể giúp người thành Phật? Nói ra lời này người ta cũng không tin, bảo rằng ông nói khoác, căn bản là làm không được. Thật ra không khó, thật sự làm được. Làm cách nào? Khuyên người niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ, chẳng phải là làm được rồi sao? Quả thật không khó! Gặp ai cũng khuyên họ niệm Phật, phương pháp này rất hay!

Con người hiện nay không giống với người trước kia. Người trước kia thật thà, gặp người khác rất ít nói chuyện. Người hiện nay thích thể hiện, nói lời vô ích liên miên, quý vị tiếp xúc với họ không nghe cũng không được. Người niệm Phật chúng ta có phương pháp hay để đối phó với họ, bất kể họ nói bao nhiêu lời, nói xong rồi thì: “A Di Đà Phật”, họ lại nói tiếp thì: “A Di Đà Phật”. Chúng ta cứ rót từng câu A Di Đà Phật vào trong bát thức điền của họ, còn những lời nhảm nhí của họ chúng ta một câu cũng không nghe lọt vào, phương pháp này diệu cực kỳ, đây chính là độ họ nhập Vô Dư Niết Bàn. Quý vị học các pháp môn khác thì rất khó, rất không dễ dàng, thật sự là phàm phu nghiệp chướng sâu dày làm không nổi, học pháp môn Tịnh Độ thì dễ dàng. Mười phương ba đời tất cả chư Phật đều khuyên chúng sanh niệm A Di Đà Phật cầu sanh Tịnh Độ, chúng ta cũng dùng phương pháp này khuyên tất cả chúng sanh niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ, há chẳng phải phương pháp chúng ta dùng với chư Phật Như Lai

là không hai không khác hay sao! Thật sự có cái nhiệt tâm này, đây là tâm từ bi, là nhiệt tâm, đem pháp môn này khuyên bảo tất cả chúng sanh, thì tất cả chúng sanh thật sự được độ rồi.